

NESTE HAPAN AKRO

Päiväys: 27.8.2008

Edellinen päiväys: -

1. AINEEN TAI VALMISTEEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT**1.1 Kemikaalin tunnistustiedot****1.1.1 Kauppanimi**
NESTE HAPAN AKRO**1.1.2 Tunnuskoodi**
1930**1.2 Kemikaalin käyttötarkoitus****1.2.1 Käyttötarkoitus sanallisesti ilmoitettuna**
Pesuaine**1.3 Valmistajan, maahantuojan tai muun toiminnanharjoittajan tunnistustiedot****1.3.1 Valmistaja, maahantuoja tai muu toiminnanharjoittaja**
Oy Teollisuushankinta TH Ab**1.3.2 Yhteystiedot****Postiosoite** Tehtaankatu 45
Postinumero ja -toimipaikka 67100 Kokkola
Puhelin 020 765 9580
Telefax (06) 822 0724
Y-tunnus 0882721-3
Sähköposti teollisuushankinta@teollisuushankinta.fi**1.4 Häät puhelinnumero****1.4.1 Numero, nimi ja osoite**
112, yleinen hätänumero. (09) 471977 tai (09) 4711 (keskus), Myrkytystietokeskus, Haartmaninkatu 4, 00290 HELSINKI (Huom! Postiosoite on: Myrkytystietokeskus, Meilahden sairaala, B kerros, PL 340, 00029 HUS).**2. VAARAN YKSILÖINTI**

C - syövyttävää:

Voimakkaasti syövyttävää.

Vain teollisuuskäyttöön.

Aiheuttaa voimakkaita syöpymiä joutuessaan iholle tai silmiin. Syöpyminen tuntuu nopeasti kutinana tai polttavana tunteena. Vakava näön pysyvän vaurioitumisen vaara. Myrkyllisiä typpikaasuja vapautuu tuotteen joutuessa kosketukseen sinkin, galvanoitujen pintojen, pronssin, kuparin ja kupariseosten kanssa. Jos vesiympäristöön pääsee suuria määriä tuotetta, pH-arvo saattaa muuttua.

3. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA**3.1 Vaaraa aiheuttavat aineosat**

3.1.1 CAS/EY-numero ja rek.nro	EINECS	3.1.2 Aineosan nimi	3.1.3 Pitoisuus	3.1.4 Varoitusmerkki, R-lausekkeet ja muut tiedot aineosasta
7697-37-2	231-714-2	Typpihappo	15 - 30 %	O; R8;C; R35
7664-38-2	231-633-2	Fosforihappo	5 - 20 %	C; R34

3.1.7 Muut tiedot

EU-direktiivin 648/2004 mukainen selvitys:

< 5 % kahtaisionisia pinta-aktiivisia aineita.

Tässä kohdassa mainittujen R-lausekkeiden täydelliset tekstit ovat kohdassa 16.

4. ENSIAPUTOIMENPITEET**4.1 Erityiset ohjeet**

NESTE HAPAN AKRO

Päiväys: 27.8.2008

Edellinen päiväys: -

Onnettomuuden sattuessa tai tunnettaessa oireita hakeuduttava välittömästi lääkärin hoitoon (näytettävä tätä käyttöturvallisuustiedotetta).

4.2 Hengitys

Raittiiseen ilmaan. Hakeuduttava lääkärin hoitoon tarvittaessa.

4.3 Iho

Riisutaan likaantunut vaatetus välittömästi. Huuhdellaan vedellä vähintään 15 minuuttia. Hakeuduttava lääkärin hoitoon.

4.4 Roiskeet silmiin

Avataan silmät hyvin. Huuhdellaan niitä välittömästi vedellä vähintään 15 minuuttia. Huuhtelemista jatketaan kuljetuksen ajan siihen asti, kunnes lääkintähenkilöstö ottaa vastuun potilaasta.

4.5 Nieleminen

Huuhdellaan suu ja juodaan sen jälkeen runsaasti vettä. Hakeuduttava lääkärin hoitoon. EI saa oksennuttaa. Jos potilas oksentaa, hänen päättään pidetään alhaalla, jotta vältetään mahalaukun sisällön joutuminen keuhkoihin.

5. PALONTORJUNTATOIMENPITEET**5.1 Sopivat sammutusaineet**

Käytettävä ympäristöön sopivaa sammutusainetta.

5.3 Erityiset altistumisvaarat tulipalossa

Tuote ei ole syttyvää.

5.4 Erityiset suojaimet tulipaloa varten

Käytettävä paineilmalaitetta, suojakäsineitä, kasvo/silmäsuojainta ja suojaavaa kokohaalaria.

5.5 Muita ohjeita

Tuote poistetaan, mikäli se on mahdollista - muussa tapauksessa se pidetään viileänä veden avulla.

6. TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ**6.1 Ohjeet henkilövahinkojen estämisestä**

Käytettävä henkilökohtaista suojaruustusta - katso kohta 8.

6.2 Ohjeet ympäristövahinkojen estämisestä

Katso kohta 13.

6.3 Puhdistusohjeet

Puhdistetaan imeyttämällä imeytysaineisiin tai pumppaamalla keräysastiaan. Toimitetaan hyväksytyyn jätteen keräyspaikkaan. Pienet vuodot voidaan huuhtoa viemäriin runsaalla vedellä.

7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI**7.1 Käsittely**

Kun saattaa muodostua aerosoleja, on käytettävä asianmukaista hengityssuojainta. Otettava yhteyttä hengityssuojainoimittajaan.

Ei saa sekoittaa klooria sisältävien tuotteiden kanssa. Myrkyllisiä tyyppikaasuja vapautuu, kun tuote joutuu kosketukseen sinkin, galvanoitujen pintojen, pronssin, kuparin ja kupariseosten kanssa.

Laimennetaan kaatamalla tuotetta hitaasti veteen.

Noudatettava työskentelyrutiineja, jotta vuodot tai muu leviäminen saadaan vähenemään.

7.2 Varastointi

Säilytettävä suljetussa alkuperäisastiassa erillään elintarvikkeista, lääkaineista, eläinravinnosta jne. ja erillään emäksisistä tuotteista tai klooria sisältävistä tuotteista sekoittumisen välttämiseksi.

Vuotojen kokoamisen tulee olla mahdollista - esim. kaukaloiden avulla.

Avatut astiat tulee sulkea huolellisesti ja säilyttää pystyasennossa vuotojen estämiseksi.

Säilyvyys: 36 kuukautta.

NESTE HAPAN AKRO

Päiväys: 27.8.2008

Edellinen päiväys: -

8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET**8.1 Altistumisen raja-arvot****8.1.1 HTP-arvot**

7697-37-2	Typpihappo	0,5 ppm (8 h) 1,3 mg/m ³ (8 h)	1 ppm (15 min) 2,6 mg/m ³ (15 min)
7664-38-2	Fosforihappo	1 mg/m ³ (8 h)	2 mg/m ³ (15 min)

8.1.2 Muut raja-arvot

EU/IOELV:

Typpihappo: STEL 2,6 mg/m³ STEL 1 ppm. DIR 2006/15/EY.Fosforihappo: TWA 1 mg/m³ STEL 2 mg/m³. DIR 2000/39/EY.**8.2 Altistumisen ehkäiseminen****8.2.1 Työperäisen altistumisen torjunta**

Silmienhuuhtelupullo ja runsaasti vettä tulee olla saatavilla.

Kun tätä tuotetta käytetään sisätiloissa, suositellaan mekaanista ilmanvaihtoa.

Työpaikka ja menetelmät on järjestettävä sellaisiksi, että estetään suora kosketus tuotteen kanssa.

8.2.1.1 Hengityksensuojaus

Jos ilmanvaihto on riittämätöntä, on käytettävä hengitysuojainta, joka on varustettu E2/P3-suodattimella.

Kun saattaa muodostua aerosoleja, on käytettävä hyväksyttyä hengityssuojainta.

Hengityssuojaimen on oltava jonkin seuraavista standardeista mukainen: EN 136, EN 137, EN 140, EN 143, EN 149, EN 405, EN12941, EN 12942, EN 14387, ja sen tulee olla CE-merkitty.

8.2.1.2 Käsiensuojaus

Käsineiden on oltava EN-standardien 374-3 vaatimusten mukaisia ja CE-merkittyjä.

Kun käytetään väkevää tuotetta: Käytettävä nitrilikumisia suojakäsineitä. Käsine on vaihdettava heti, kun siihen tulee roiskeita.

Kun käytetään käyttöliuosta: Nitrilikumikäsineet heitetään pois työpäivän jälkeen (8 h). Otettava yhteyttä toimittajaan parhaiten sopivien käsineiden valitsemiseksi.

8.2.1.3 Silmiensuojaus

Käytettävä kasvosuojainta, mikäli on olemassa tuoteroiskeiden vaara.

Silmä- ja kasvosuojainten on oltava standardin EN 166 mukaisia ja CE-merkittyjä.

8.2.1.4 Ihonsuojaus

Käytettävä kumiesiliinaa ja haponkestäviä jalkineita, jos on olemassa vaara joutua kosketukseen tuotteen kanssa.

Suojavaatetuksen on oltava jonkin seuraavista standardeista mukainen: EN 943, EN ISO 6529, EN ISO 6530, EN 13034, EN 14325 tai EN 14605, ja sen tulee olla CE-merkitty.

9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET**9.1 Yleiset tiedot (olomuoto, väri, haju)**

Väritön neste.

9.2 Terveysturvallisuuden ja ympäristön kannalta tärkeät tiedot**9.2.1 pH** < 1 (konsentraatti), 1,6 (0,5-%).**9.2.8 Suhteellinen tiheys** 1 230 kg/m³**9.2.9 Liukoisuus****9.2.9.1 Vesiliukoisuus** Liukenee hyvin ja heti veteen.**9.2.11 Viskositeetti** < 50 mPas.**10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS****10.1 Vältettävät olosuhteet**

Tuote on pysyvä normaalikäytössä.

10.2 Vältettävät materiaalit

Vapauttaa voimakkaasti lämpöä joutuessaan kosketukseen emäksisten tuotteiden kanssa. Pullistumisvaara.

NESTE HAPAN AKRO

Päiväys: 27.8.2008

Edellinen päiväys: -

10.3 Vaaralliset hajoamistuotteet

Joutuessaan kosketukseen tiettyjen metallien kanssa vapauttaa vetyä, joka saattaa muodostaa räjähtäviä seoksia ilman kanssa.

Joutuessaan kosketuksiin klooria sisältävien yhdisteiden kanssa saattaa vapauttaa myrkyllisiä kaasuja.

Myrkyllisiä typpikaasuja vapautuu, kun tuote joutuu kosketukseen sinkin, galvanoitujen pintojen, pronssin, kuparin ja kupariseosten kanssa.

11. MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT**11.1 Väkitön myrkyllisyys**

Voimakkaasti syövyttävää.

11.4 Subakuutti, subkrooninen ja pitkäaikaismyrkyllisyys

Ei tunneta.

11.5 Kokemusperäinen tieto vaikutuksista ihmisiin

Höyryjen/aerosolien hengittäminen on voimakkaasti ärsyttävää ja saattaa aiheuttaa syöpymiä. Suuret annokset voivat vaurioittaa keuhkoja.

Syövyttää ihoa.

Aiheuttaa silmiin syöpymiä, saattaa aiheuttaa silmäongelmia.

Syövyttää suun, kurkun, ruokatorven ja suoliston limakalvoja.

12. TIEDOT KEMIKAALIN VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE**12.1 Ekotoksisuus****12.1.1 Myrkyllisyys vesieliöille**

Suurten määrien vapautuminen vesiympäristöön saattaa nostaa pH-arvoa merkittävästi. Neutraloitumisen aikana muodostuu nitraattia. Se toimii ravintosuolana päästessään suoraan vesiympäristöön.

12.3 Pysyvyys ja hajoavuus**12.3.1 Biologinen hajoavuus**

Laimentuminen neutraloi happamuuden eikä tavallisesti aiheuta haittavaikutuksia.

13. JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT

Jätekoodi pätee puhtaassa muodossa oleviin tuotejäämiin.

Tuotteen katsotaan olevan vaarallista jätettä. Vuotanut ja käyttämätön materiaali on hävitettävä paikallisten määräysten mukaisesti esim. toimittamalla kemikaalijätteen hyväksytyyn vastaanottopisteeseen.

Jätekoodi: 200129 - pesu- ja puhdistusaineet, jotka sisältävät vaarallisia aineita.

14. KULJETUSTIEDOT

14.1	YK-numero	UN2031
14.2	Pakkausryhmä	II
14.3	Maakuljetukset	
14.3.1	Kuljetusluokka	8
14.3.2	Vaaran tunnusnumero	80
14.3.3	Rahtikirjan mukainen nimitys	Typpihappo
14.4	Merikuljetukset	
14.4.1	IMDG-luokka	8 II UN2031
14.4.2	Oikea tekninen nimi	Nitric Acid
14.4.3	Muita tietoja	EmS: F-A, S-B.

NESTE HAPAN AKRO

Päiväys: 27.8.2008

Edellinen päiväys: -

14.5	Ilmakuljetukset	
14.5.1	ICAO/IATA-luokka	8 II UN2031
14.5.2	Oikea tekninen nimi	Nitric Acid
14.5.3	Muita tietoja	IATA-ohjeet tarkistetaan vuosittain. Ota yhteys toimittajaan tai lentorahtitoimistoon.

15. LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

- 15.1 Varoitusetiketin tietoja**
- 15.1.1 Valmisteen varoitusmerkin kirjaintunnus ja varoitusmerkin nimi**
C Syövyttävä
- 15.1.2 Varoitusetikettiin merkittävien aineosien nimet**
Fosforihappo
Typpihappo
- 15.1.3 R-lausekkeet**
R35 Voimakkaasti syövyttävää.
- 15.1.4 S-lausekkeet**
S26 Roiskeet silmistä huuhdeltava välittömästi runsaalla vedellä ja mentävä lääkäriin.
S45 Onnettomuuden sattuessa tai tunnettaessa pahoinvointia hakeuduttava heti lääkärin hoitoon (näytettävä tätä etikettiä, mikäli mahdollista).
S50 Ei saa sekoittaa kloorin kanssa.
S36/37/39 Käytettävä sopivaa suojavaatetusta ja silmien- tai kasvonsuojainta.
S23 Vältettävä höyryn hengittämistä.
- 15.1.5 Eräitä valmisteita koskevat erityisvaatimukset**
Vain ammattikäyttöön.
Tuotteen sisältämille aineosille ei ole tehty kemikaalien riskianalyysejä.

16. MUUT TIEDOT

- 16.1 Luettelo kemikaalia koskevista R-lausekkeista**
R22 Terveydelle haitallista nieltynä.
R34 Syövyttävää.
R31 Kehittää myrkyllistä kaasua hapon kanssa.
R50 Erittäin myrkyllistä vesiliöille.
R36/38 Ärsyttää silmiä ja ihoa.
R8 Aiheuttaa tulipalon vaaran palavien aineiden kanssa.
R35 Voimakkaasti syövyttävää.
- 16.3 Käyttörajoitukset**
Tanskan lainsäädännön mukaan alle 18-vuotiaat eivät saa käyttää tätä tuotetta.
Tuotetta saavat käyttää vain sellaiset henkilöt, jotka tuntevat tuotteen vaaralliset ominaisuudet.
- 16.4 Lisätiedot**
Huom. Käyttöturvallisuustiedotteesta vastuussa olevalle henkilölle on aina ilmoitettava, jos tuotetta käytetään toiseen tarkoitukseen kuin tässä on esitetty. Ks. kohdasta 1 sähköpostiosoite.
Kohdan 15 merkinnät koskevat tuotetta siinä muodossa, kuin se on toimitettu.
Käyttöluoksen merkintä: Ei pakollisia merkintöjä.
Toistuvaa tai pitkäaikaista altistumista sekä konsentraatille että käyttöluokselle on rajoitettava mahdollisimman paljon seuraavassa järjestyksessä:
1. Noudatettava tuotetiedoissa esitettyjä käyttöpitoisuuksia. 2) Rajoitettava altistumista esim. muuttamalla työskentelypaikkaa/työmenetelmää/kohdepoistoa/altistumisaikaa. 3. Käytettävä henkilökohtaista suojavarustusta altistumiselta suojautumiseen.
Tässä käyttöturvallisuustiedotteesta esitetyt tiedot perustuvat sen laatimisajankohtana saatavilla oleviin tietoihin. Käyttöturvallisuustiedote on voimassa olevan ETY-lainsäädännön mukainen.
Tuotetta ei kuitenkaan ole testattu, tuotetiedot perustuvat sen sisältämien aineosien vaarallisia ominaisuuksia koskeviin tietoihin sekä vastaavien tuotteiden tietoihin.

NESTE HAPAN AKRO

Päiväys: 27.8.2008

Edellinen päiväys: -

16.5 Käytetyt tietolähteet

1) Valmistajan toimittama käyttöturvallisuuustiedote 29.4.2008. 2) Tiedotteen laatimishetkellä voimassa oleva vaarallisia kemikaaleja ja niiden tiekuljetusta sekä käyttöturvallisuuustiedotetta koskeva lainsäädäntö.